

**FORSTANDER, LØGUMKLOSTER
REFUGIUM
HELLE SKARUP**

REDAKTION:
Opinionsredaktør
Henrik Højgaard Sejerklide
henh@jfmedier.dk, 40408505

Helle Skarup er forstander for refugiet i Løgumkloster og har bl.a. tidligere været direktør for herregården Nr. Vosborg og skriver fremover fast for Opinion en gang om måneden

Der er flere virkeligheder end den, vi kan regne ud. Regnearket spiller fallit uden sanseligheden

den verden, jeg er vokset op i, og gennem min uddannelse til cand.merc. på Handelshøjskolen, var der fokus på det håndgribelige.

Der blev taget afsæt i det, der kunne måles og vejles. Det håndgribelige, objektive og entydige. På et tidspunkt var der et paradigme, at det kun var muligt at lede det, der kunne måles.

En entydig og objektiv målbarehed vil sige, at det er uafhængigt af, om det er mig eller dig, der foretager målingen.

Tager vi f.eks. et maleri, så kan vi blive enige om, at dets størrelse er 50 x 60 cm og vejer to kilo, men når vi begynder at tolke på billedet og mærker betydningen for den enkelte, så forsvinder det entydige og objektive. Den analytiske tilgang bygger på det målbare, og det er det meget fine ved denne form for tænkning.

DET HAR LIGE været tid for budgetlægning, og nu kommer foråret med aflæggelse af regnskab, og der er gang i alle tallene. Tallene er også kendetegnet ved de nævnte faste lovmassigheder, som ikke står til diskussion. Det kan til tider være meget befriende, da det ikke afhænger af, om det er dig eller mig, der tæller og lægger sammen. Vi når samme resultat.

Og tallene har dannet baggrund for mange gode beslutninger. Men der lyder ind i mellem nogle hvasse kommentarer om djøfsering af vores samfund, hvilket jeg til tider godt forstår. Det virker som om, at man har glemt, at det er ikke tilstrækkeligt at kunne måle og veje, så jeg vil gerne slå et slag for BÅDE - OG.

NÅR MAN BEFINDER sig i den analytiske virkelighed, hvor $1 + 1 = 2$, og alt kan brydes op i mindre dele og stadig bevare deres betydning, og efterfølgende samles igen, så er der nogle nuancer af tilværelsen, man ikke får med.

Det er som et landkort, hvor vi jo alle godt ved, at det er et meget simpelt udtryk for det område, kortet angiver. I kortet rummes ikke duften af violer, lyden af fugleløjt eller risiko for en våd sok.

Det er helt afgørende at huske på, hvor simpelt et landkort er. Og at den på ingen måde er et fuldgyldigt billede af den virkelighed, som landkortet beskriver. Det er et udsnit eller et perspektiv på virkeligheden. Landkortet er værdifuldt, når man skal på tur, men det er

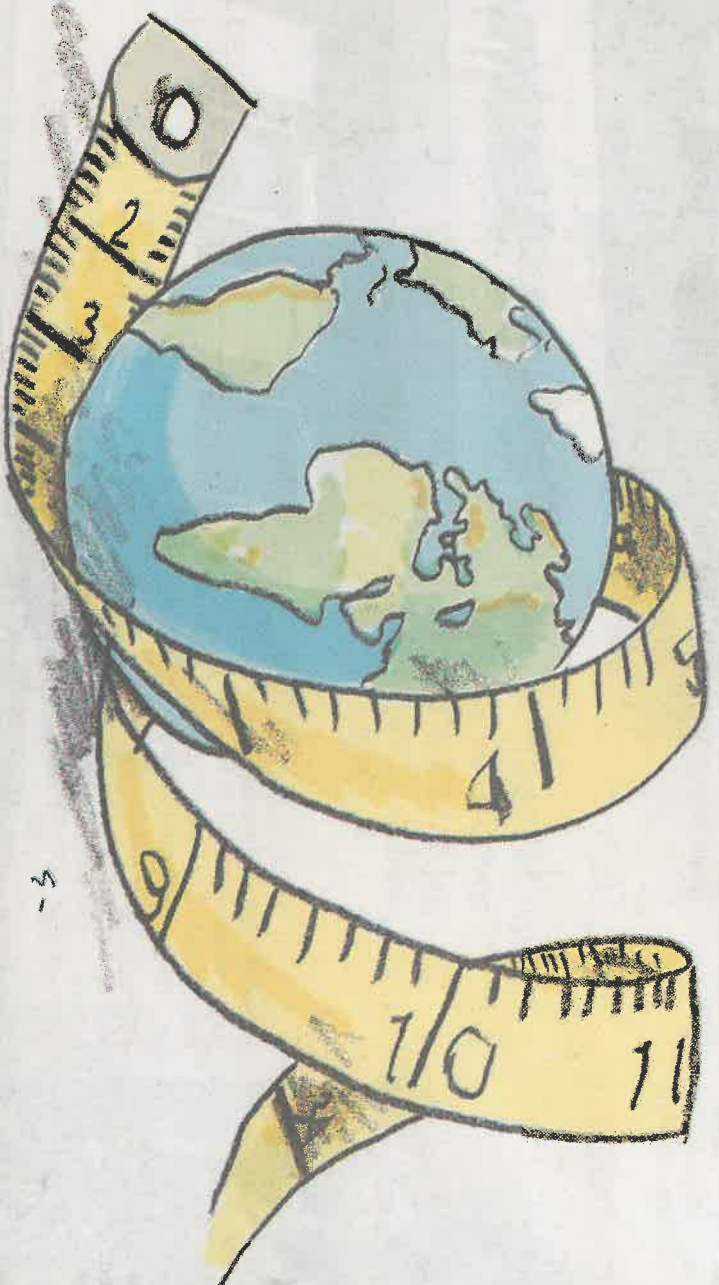

Illustration: Gert Ejlon

ikke det, der giver mennesket lys i øjnene.

LAD OS TAGE et eksempel: Beslutningen om at lave storproduktion og centralisering af maden på plejehjem og sygehuse, jeg er ikke i tvivl om, at der er udfyldt mange regneark som led i beslutninger om at centralisere madproduktionen.

Men hvor blev duften af den friske stegte rødspætte af og dampen af en nykogt kartoffel eller den kærlighed, der er i et hus eller institution, hvor maden bliver lavet? Hvor blev betydningen af en sammensat personalegruppe af og den familiefølelse, der er forbundet med måltidet, af?

Ja, jeg kommer her til at tænke på, hvor helligt måltider er i vores fællesskaber, og hvor meget omsorg, der ligger i maden.

JEG HAR OPHOLDT mig en måned på Rigshospitalet i forbindelse med, at min nu afdøde mand var indlagt der. Når madvognen kom op, bredte der sig en lugt af mad. Men en fuldstændig udefinerbar lugt, der ikke kunne henføres til en

eneste kendt fødevarer.

Der bliver brugt milliarder af kroner på medicin, men den helt basale del af livet, som rummes i maden, får så lidt opmærksomhed. Eller den opmærksomhed, maden får, kværnes gennem et regneark, og al sanseligheden i maden forsvinder.

Den analytiske tilgang spiller fallit ved at stå alene som beslutningsgrundlag. I det sanselige univers gælder nogle helt andre lovmassigheder. Det er som med musik: Andres et element, ændres helheden.

Tænk blot på, hvordan en forkert tone i et stykke musik er fuldstændig ødelæggende, eller hvis der kom peber i citronromagen, så havde det pludselig intet med citronromage af gøre lænere.

PÅ NOGLE OMRÅDER af livet er det sådan, at man ikke blot kan splitte tingene op uden at deres betydning ændres. Andres betydning defineres af den helhed, de indgår i.

At forstå betydningen af at lukke en skole eller en butik i den lille by kan

isoleret set se ud som en rigtig god økonomisk beslutning. Men den konsekvens, der har for huspriserne i byen og de familier, der i fremtiden ikke vil flytte til byen, fordi der ingen skole er, rummes ofte ikke i den analytiske tænkning. Eller at restaureringen af et boligkompleks i Vojens ikke kan blive i samme høje standard som i Haderslev, fordi at beslutningen udelukkende baserer sig på udbud og efterspørgsel. Tiden er inde til, at vi erkender, at der skal mere end en analytisk tænkning til i vores måde at indrette samfundet på.

NÅR DER TALES om djøfsering tænker jeg, at det er udtryk for, at noget afgørende er blevet overset - erkendelsen af en tæt forbindelse mellem delene og helheden og den sanselige del af tilværelsen. For det rummes ikke i den analytiske tænkning, jeg vil gerne slå et slag for erkendelsen af flere virkeligheder - den analytiske og den sanselige/musikalske - og at de beslutninger, vi træffer, rummer et BÅDE - OG.

Der er ikke noget galt med at måle og veje, men der er noget galt med KUN at måle og veje.

Der bliver brugt milliarder af kroner på medicin, men den helt basale del af livet, som rummes i maden, får så lidt opmærksomhed. Eller den opmærksomhed, maden får, kværnes gennem et regneark, og al sanseligheden i maden forsvinder.